

Brüsszel, 2023. szeptember 14.
(OR. en)

12850/23

LIMITE

SCHENGEN 44
COMIX 401
SCH-EVAL 190
ENV 971

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	a delegációk
Előző dok. sz.:	10689/23 + ADD 1 + ADD 2 + ADD 3; 12544/23 + ADD 1
Tárgy:	Az aarhusi rendelet IV. címe szerinti, belső felülvizsgálat iránti kérelem az Asociația pentru Energie Curată și Combaterea Schimbărilor Climatice („AECCSC”) részéről – Választervezet az Aarhusi Egyezmény rendelkezéseinek alkalmazásáról szóló 1367/2006/EK rendelet 10. cikke szerinti, belső felülvizsgálat iránti kérelemre, melynek tárgyát a Bel- és Igazságügyi Tanács december 8–9-i ülésének eredménye, azon belül mindenekelőtt a schengeni vívmányok rendelkezéseinek a Bolgár Köztársaság és Románia általi teljes körű alkalmazásáról szóló tanácsi határozat tervezetének feltételezett el nem fogadása képezi

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a fent említett kérelemre adandó válasz tervezetét.

A Tanács válasza az Aarhusi Egyezmény rendelkezéseinek alkalmazásáról szóló 1367/2006/EK rendelet 10. cikke szerinti, belső felülvizsgálat iránti kérelemre, melynek tárgyát a Bel- és Igazságügyi Tanács december 8–9-i ülésének eredménye, azon belül mindenekelőtt a schengeni vívmányok rendelkezéseinek a Bolgár Köztársaság és Románia általi teljes körű alkalmazásáról szóló tanácsi határozat tervezetének feltételezett el nem fogadása képezi

Ez a válasz tartalmazza a Tanácsnak a STOICA & Asociații polgári jogi ügyvédi iroda által képviselt Asociația pentru Energie Curată și Combaterea Schimbărilor Climatice (a továbbiakban: „AECCSC”) részéről 2023. május 17-én benyújtott, „*belső felülvizsgálat*” iránti kérelemre (a továbbiakban: a kérelem) vonatkozó döntését, amely kérelem tárgyát „*a Bel- és Igazságügyi Tanács 2022. december 8–9-i ülésén hozott azon döntés képezi, mely szerint a Tanács nem fogadja el a schengeni vívmányok rendelkezéseinek a Bolgár Köztársaság és Románia általi teljes körű alkalmazásáról szóló tanácsi határozat tervezetét*”.

A Tanács e válaszában kifejti, hogy az Önök érveinek alapos vizsgálatát követően miért véli úgy, hogy az Önök felülvizsgálat iránti kérelme elfogadhatatlan. Ez a válasz csak az elfogadhatatlanság kérdésével foglalkozik, amelyet három részre bont.

1. Kontextus

Bulgária és Románia schengeni vívmányokban való részvételének feltételeit a Bolgár Köztársaság és Románia csatlakozásának feltételeiről szóló, 2005. évi okmány¹ (a továbbiakban: a csatlakozási okmány) 4. cikke határozza meg.

¹ Okmány a Bolgár Köztársaság és Románia csatlakozásának feltételeiről, valamint az Európai Unió alapját képező szerződések kiigazításáról (HL L 157., 2005.6.21., 203. o.).

A csatlakozási okmány 4. cikkének 1. bekezdése úgy rendelkezik, hogy a schengeni vívmányok rendelkezései, amelyeket az Európai Unió keretébe az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez csatolt jegyzőkönyv (a továbbiakban „schengeni jegyzőkönyv”) illesztett be, és az azokon alapuló, illetve azokkal egyéb módon összefüggő, a II. mellékletben felsorolt jogi aktusok, valamint minden ilyen további jogi aktus, amelyet a csatlakozás időpontja előtt fogadnak el, Bulgáriára és Romániára nézve a csatlakozás időpontjától kezdődően kötelezőek, és azokat ezekben az államokban ettől az időponttól kezdődően alkalmazni kell.

A Bolgár Köztársaság és Románia 2005. évi csatlakozási okmánya 4. cikkének 2. bekezdése úgy rendelkezik, hogy a schengeni vívmányok azon rendelkezéseit, amelyeket a szóban forgó okmány 4. cikkének 1. bekezdése nem említ, csak akkor kell az előbb említett államokban alkalmazni, ha a Tanács így határoz azt követően, hogy az alkalmazandó schengeni értékelési eljárásokkal összhangban megvizsgálta, hogy az adott tagállamok teljesítik-e az érintett vívmányok valamennyi részének alkalmazásához szükséges feltételeket.

A 4. cikk 2. bekezdése értelmében a Tanács a határozatát az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően, azon tagállamok kormányait képviselő tagjainak egyhangú szavazatával hozza meg, amelyekben az e bekezdésben említett rendelkezéseket már hatályba léptették, illetve amelyben ezeket a rendelkezéseket hatályba kívánják léptetni.

Ez a határozat lehetővé fogja tenni, hogy megszűnjenek az ellenőrzések a Bulgáriával és Romániával alkotott belső határokon, és hogy a 2005. évi csatlakozási okmány 4. cikke 2. bekezdése szerinti, a belső határellenőrzés megszüntetéséhez elválaszthatatlanul kapcsolódó schengeni vívmányok fennmaradó rendelkezéseinek jegyzéke alkalmazandóvá váljon Bulgáriára és Romániára az egymás közötti kapcsolataikban, valamint a schengeni vívmányokat teljes körűen alkalmazó tagállamokkal, továbbá Izlanddal, a Liechtensteini Hercegséggel, a Norvég Királysággal és a Svájci Államszövetséggel való kapcsolataikban.

Tekintettel a Bolgár Köztársaság és Románia 2005. évi csatlakozási okmányára és különösen annak 4. cikke 2. bekezdésére, a Bel- és Igazságügyi Tanács a 2022. december 8–9-i ülésén megvizsgálta és szavazásra bocsátotta a schengeni vívmányok Bulgária és Románia általi teljes körű alkalmazásáról szóló tanácsi határozattervezetet (a továbbiakban: a tanácsi határozattervezet). A tanácsi határozattervezet nem kapta meg a csatlakozási okmányban előírt egyhangú támogatást a Tanácsban, ezért azt a Tanács nem tudta elfogadni.

A Tanácsban jelenleg is tárgyalások folynak a schengeni vívmányok Bulgária és Románia általi teljes körű alkalmazásáról azért, hogy a schengeni vívmányok Bulgária és Románia általi teljes körű alkalmazásáról szóló határozat elfogadásához létrejöjjön a csatlakozási okmányban előírt egyhangúság.

2. A kérelem vizsgálata

Az AECCSC a 2023. május 17-én benyújtott kérelmében arra kérte a Tanácsot, hogy – a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságának a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló Aarhusi Egyezmény rendelkezéseinek az európai uniós intézményekre és szervekre való alkalmazásáról szóló 1367/2006/EK rendelet² (a továbbiakban: az aarhusi rendelet) 10. cikke alapján – „a környezetvédelmi jognak való megfelelés biztosítása céljából vizsgálja felül az IB-formációban 2022. december 8–9-én tartott ülésén hozott döntését” (a kérelem 86. pontja, nem hivatalos fordítás).

A következők tükrében a Tanács úgy véli, hogy a kérelem több szempontból is elfogadhatatlan: i. az AECCSC felülvizsgálat iránti kérelmének tárgya nem minősül az aarhusi rendelet értelmében vett „igazgatási aktusnak” vagy „igazgatási mulasztásnak”; ii. a felülvizsgálat iránti kérelmet az AECCSC nem az aarhusi rendelet 10. cikke szerinti határidőn belül nyújtotta be; iii. az AECCSC nem felel meg a belső felülvizsgálat iránti kérelem benyújtására vonatkozó, az aarhusi rendelet 11. cikke szerinti feltételeknek.

(i) Az, hogy az IB Tanács a 2022. december 8–9-i ülésén nem fogadta el a schengeni vívmányok Bulgária és Románia általi teljes körű alkalmazásáról szóló határozattervezetet, nem minősíthető az 1367/2006/EK rendelet 2. cikke (1) bekezdésének g) pontja értelmében vett „igazgatási aktusnak” vagy „igazgatási mulasztásnak”

² [EUR-Lex - 32006R1367 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\).](https://eur-lex.europa.eu/lexuri/cs/32006R1367/EN)

- a. *A tanácsi határozattervezet el nem fogadása nem minősíthető az aarhusi rendelet értelmében vett „igazgatási aktusnak”*

Az 1367/2006/EK rendelet 2. cikke (1) bekezdésének g) pontja szerint „*igazgatási aktus*»: *uniós intézmény vagy szerv által elfogadott olyan nem jogalkotási aktus, amely jogi és külső hatással bír, és amely olyan rendelkezéseket tartalmaz, amelyek ellentétesek lehetnek a 2. cikk (1) bekezdésének f) pontja értelmében vett környezetvédelmi joggal*”.

A kérelemben Önök a „*Tanács azon döntésére*” hivatkoznak, „*hogy nem fogadja el a határozattervezetet*” (20. pont, utólagos kiemelés, nem hivatalos fordítás) és a „*Tanács azon döntésére, hogy szavazás útján elutasítja a határozattervezet elfogadását*” (24. pont – utólagos kiemelés, nem hivatalos fordítás).

Az EUB ítélkezési gyakorlatával összhangban az aarhusi rendelet szerinti „igazgatási aktus” fogalmát az olyan jogi aktusokra vonatkozó fogalommeghatározás fényében kell értelmezni, amelyekre az EUMSZ 263. cikke értelmében bírósági felülvizsgálat vonatkozik³.

A Tanács nem vitatja az Önök által előadott azon értékelést, mely szerint a schengeni vívmányok Bulgária és Románia általi teljes körű alkalmazásáról szóló tanácsi határozat nem minősül jogalkotási aktusnak.

A Tanács úgy véli, hogy a csatlakozási okmányban megállapított szavazási szabálynak megfelelően általa lefolytatott szavazás az a jogi eszköz, amely a tanácsi határozattervezet elfogadásához vagy el nem fogadásához vezet. Ugyanakkor az 1367/2006/EK rendeletben szereplő fogalommeghatározás fényében a Tanács úgy véli, hogy nem minősül az aarhusi rendelet értelmében vett „igazgatási aktusnak” az, hogy a határozat elfogadásához nem tudta elérni a csatlakozási okmány 4. cikkének 2. bekezdésében előírt egyhangúságot.

³ A T-9/19. sz., *ClientEarth kontra Európai Beruházási Bank (EBB)* ügyben hozott ítélet (EU:T:2021:42), amelyet megerősített a C-212/21. P. és C-223/21. P. sz., *EBB kontra ClientEarth* egyesített ügyekben hozott ítélet (EU:C:2023:546).

Ezenkívül az igazgatási aktus „jogi és külső hatásának” fogalmát szintén az EUMSZ 263. cikke alapján felülvizsgálható jogi aktus fogalmára tekintettel kell értelmezni. Ez azt jelenti, hogy ezt a fogalmat az EUMSZ 263. cikkének első bekezdésében említett, harmadik személyekre joghatással járó jogi aktusok fogalmával összhangban kell értelmezni, amely főszabály szerint kizárja az olyan aktusokat, amelyek kizárólag az őket meghozó uniós intézmény, szerv vagy hivatal belső körében váltanak ki hatást, anélkül, hogy harmadik személyekkel szemben jogot vagy kötelezettséget keletkeztetnének.

A Tanács kiemeli továbbá, hogy nem a határozattervezet „elutasítására” irányuló javaslatról tanácskozott, és nem is fogadott el határozatot az elfogadás „elutasítására” vonatkozóan: az el nem fogadás pusztán a Tanácson belüli egyhangúság hiányából fakadt. Az „*elfogadás elutasítására irányuló döntés*” (a kérelem 24. pontja, nem hivatalos fordítás) nem létezik, és a Tanács soha nem foglalt állást ebben a kérdésben.

A szóban forgó tanácsi határozattervezet el nem fogadása abból fakadt, hogy a 2022. december 8–9-i szavazás során a Tanácsban nem sikerült elérni az elfogadáshoz előírt egyhangúságot. Az előírt egyhangúság el nem érése csupán azt jelzi, hogy a Tanács nem fogadott el határozatot.

A szóban forgó szavazást követően a Tanács nem hozott olyan intézkedést vagy döntést, amely az EUMSZ 263. cikke alapján megtámadható – és ezáltal az aarhusi rendelet értelmében felülvizsgálható – lenne.

Hasonlóképpen, a Tanács nyilatkozata vagy a szavazatok Tanács általi indokolása, mely szerint a szavazás nem eredményezte a határozat elfogadásához előírt egyhangúságot, **nem tekinthető az aarhusi rendelet értelmében megtámadható vagy felülvizsgálható jogi aktusnak, mivel az csak rögzítette a Tanács tagjai által kinyilvánított szavazatokat és a szavazás eredményét.**

A Bel- és Igazságügyi Tanács 2022. december 8–9-i szavazása **nem zárta le a schengeni vívmányok Bulgária és Románia általi teljes körű alkalmazásához vezető folyamatot**, és az a Tanácsban újból szavazásra bocsátható. A Tanácsban folytatódnak a schengeni vívmányok Bulgária és Románia általi teljes körű alkalmazásáról szóló tárgyalások annak érdekében, hogy létrejöjjön a schengeni vívmányok e két tagállam általi teljes körű alkalmazásáról szóló határozat elfogadásához előírt egyhangúság.

A fentiekre figyelemmel a Tanács arra az álláspontra helyezkedik, hogy a kérelem elfogadhatatlan, mivel sem a tanácsi határozattervezet el nem fogadása, sem pedig a Tanács Főtitkársága által kiadott azon nyilatkozat, amelyben a Főtitkárság rögzíti, hogy a szavazás eredményeként nem jött létre egyhangúság, nem minősül az aarhusi rendelet értelmében vett „igazgatási aktusnak”.

b. *A tanácsi határozat el nem fogadása nem minősíthető az aarhusi rendelet értelmében vett „igazgatási mulasztásnak”*

Az 1367/2006/EK rendelet 2. cikke (1) bekezdésének g) pontja szerint az „igazgatási mulasztás” *„olyan nem jogalkotási aktus valamely uniós intézmény vagy szerv általi elfogadásának elmulasztása, amely jogi és külső hatással bír, amennyiben az ilyen mulasztás ellentétes lehet a 2. cikk (1) bekezdésének f) pontja értelmében vett környezetvédelmi joggal”*.

Először is, a Tanács rámutat, hogy a csatlakozási okmány nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely határidőt állapítana meg a schengeni vívmányok Bulgária és Románia általi teljes körű alkalmazásáról szóló tanácsi határozat elfogadására.

A Tanács a 2011. június 9-i következtetéseiben⁴ – amelyet a Tanács a csatlakozási okmány 4. cikkének 2. bekezdésében említett eljárással összhangban hagyott jóvá – arra a következtetésre jutott, hogy Bulgária és Románia teljesítette a schengeni vívmányok valamennyi részének alkalmazásához szükséges feltételeket. A fent említett 4. cikk 2. bekezdésének értelmében azonban ez csak egy előzetes lépésnek tekintendő a teljes körű végrehajtáshoz vezető eljárásban, és azt egy egyhangúlag elfogadott, jogilag kötelező erejű jogi aktussal kell megerősíteni.

Másodszor, a Tanács megjegyzi, hogy jóllehet a Tanácsnak – az eljárási szabályzatával összhangban – minden elé terjesztett javaslatot valamelyik ülésének napirendjére kell tűznie, a napirendre vétel semmilyen módon nem kötelezi a Tanácsot a szóban forgó javaslat elfogadására. A Tanács tagjainak szuverén joga, hogy saját tagállamuk nevében kifejezzék álláspontjukat a Tanács által elfogadandó jogiaktus-tervezetekről való szavazás útján.

Ennélfogva a Tanács úgy véli, hogy a kérelem elfogadhatatlan, azzal az indokkal, hogy a tanácsi határozattervezet el nem fogadása nem minősíthető az aarhusi rendelet értelmében vett „igazgatási mulasztásnak”.

⁴ Lásd az ST 9167/4/11 dokumentumot Bulgária tekintetében, illetve az ST 9166/4/11 dokumentumot Románia tekintetében.

- c. A Tanács **mindenképpen** azzal érvel, hogy a határozat el nem fogadása semmilyen módon nem ellentétes az aarhusi rendelet 2. cikke (1) bekezdésének f) pontja értelmében vett környezetvédelmi joggal.

Az aarhusi rendelet célját az 1. cikkének (1) bekezdése a következőképpen határozza meg:

„E rendelet célja, hogy hozzájáruljon a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló ENSZ EGB-egyezmény (a továbbiakban: az Aarhusi Egyezmény) alapján fennálló kötelezettségek végrehajtásához, az egyezmény rendelkezéseinek uniós intézményekre és szervekre történő alkalmazását szolgáló szabályok meghatározása által, különösen a következő eszközökkel: (...)

d) **környezeti ügyekben** az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosítása uniós szinten az e rendelet által megállapított feltételek szerint” (utólagos kiemelés).

Ezzel összefüggésben az aarhusi rendelet 2. cikke (1) bekezdésének f) pontja a következőképpen határozza meg a „környezetvédelmi jog” fogalmát:

„uniós jogszabályok, amelyek a jogalapjukra való tekintet nélkül hozzájárulnak az EUMSZ szerinti uniós környezetvédelmi politika céljainak megvalósításához: a környezet minőségének megőrzéséhez, védelméhez és javításához, az emberi egészség védelméhez, a természeti erőforrások körültekintő és ésszerű felhasználásához, és a regionális vagy világméretű környezeti problémák kezelésére irányuló intézkedések ösztönzéséhez nemzetközi szinten”.

A fenti rendelkezések együttes értelmezése alapján egyértelmű, hogy az aarhusi rendelet célja az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosítása a nyilvánosság tagjai számára azért, hogy felülvizsgálatot kérelmezhessenek arra irányulóan, hogy bizonyos jogi aktusok – vagy az azokkal kapcsolatos mulasztások – sértik-e a környezet védelmét célzó uniós jogot.

Ezért a nyilvánosság tagjai csak akkor jogosultak felülvizsgálat iránti kérelmet benyújtani, ha eleget tesznek az aarhusi rendelet 11. cikke szerinti feltételeknek.

Amint azt a lentiekben részletesebben is kifejtjük majd, a felülvizsgálat iránti kérelem benyújtásához való jog azokra a szereplőkre korlátozódik, amelyeknek törvényes érdekük fűződik a környezet megőrzéséhez és védelméhez, így például nem kormányzati szervezetekre vagy olyan egyénekre, akiknek a jogait megsértették, vagy a nyilvánosság olyan tagjaira, akik igazolni tudják a környezet minőségének megőrzéséhez, védelméhez és javításához fűződő közérdek fennállását, feltéve hogy megfelelnek a jogszabályban meghatározott mennyiségi küszöbértéknek, amely azt biztosítja, hogy a kérelmek alapja a közérdek kellően reprezentatív mintája legyen.

A felülvizsgálat iránti kérelemhez való jog személyi hatályának ezen korlátozása összhangban áll az aarhusi rendelet azon céljával, hogy a jogi aktusra vagy a mulasztásra irányuló felülvizsgálat kifejezetten a környezetvédelem területére korlátozódjon, tekintettel arra, hogy az ENSZ Európai Gazdasági Bizottságának (ENSZ-EGB) a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságának a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló Aarhusi Egyezménye (a továbbiakban: az Aarhusi Egyezmény) nem rendelkezik közérdekű keresetről („*actio popularis*”).

Kérelmének 39–42. pontjában az AECCSC a schengeni vívmányok Bulgária és Románia általi nem teljes körű alkalmazásával összefüggő, a környezetre gyakorolt negatív hatásokra hivatkozik.

A Tanács úgy véli, hogy minden szakpolitikai területen minden uniós jogi aktusnak lehet környezeti lábnyoma. A Tanács úgy véli, hogy a tanácsi határozattervezetnek az IB Tanács 2022. december 8–9-i ülésén való el nem fogadásából levezetett, a környezetre gyakorolt potenciális hatások ilyen tág értelmezése az aarhusi rendelet 10. cikkében előírt belső felülvizsgálati eljárás betűjétől és szellemétől való extrapolációt jelentene, ha bármilyen hasonló jogi aktust ezen értelmezés hatálya alá lehetne vonni a környezetvédelmi jog megsértésének ürügyével.

A szavazásra bocsátott tanácsi határozattervezet a csatlakozási okmány 4. cikkének 2. bekezdése alapján a schengeni vívmányok Bulgária és Románia általi teljes körű alkalmazására vonatkozik, és semmi esetre sem kapcsolódik az aarhusi rendelet szerinti környezetvédelmi joggal összefüggő bármely rendelkezéshez. Nincs közvetlen kapcsolat a schengeni vívmányok Bulgária és Románia általi teljes körű alkalmazásának elmaradása és a környezetre gyakorolt állítólagos következmények között.

Ennélfogva a Tanács úgy véli, hogy a kérelem elfogadhatatlan abból az indokból, hogy a tanácsi határozattervezet el nem fogadása nem tekinthető úgy, hogy az ellentétes az aarhusi rendelet értelmében vett környezetvédelmi joggal.

(ii) A kérelmet nem az aarhusi rendelet 10. cikkében előírt határidőn belül nyújtották be

Az 1367/2006/EK rendelet 10. cikkének (1) bekezdése kimondja, hogy: „[a]z ilyen[, belső felülvizsgálat iránti] kérelmeket írásban kell benyújtani az igazgatási aktus elfogadását, közlését vagy kihirdetését – ezek közül az utolsó időpontját – követő nyolc héten belül, vagy egy feltételezett igazgatási mulasztás esetén nyolc héten belül azon időpontot követően, amikor az igazgatási aktust meg kellett volna hozni. A kérelemnek tartalmaznia kell a felülvizsgálat indokait”.

Előrebocsátva, a Tanács emlékeztet arra, hogy az, hogy az IB Tanács a 2022. december 8–9-i ülésén nem fogadta el a tanácsi határozattervezetet, nem minősül az aarhusi rendelet értelmében vett „igazgatási aktusnak” vagy „igazgatási mulasztásnak”. Ezért a kérelem már ezen az alapon elfogadhatatlan. A teljesség kedvéért, a Tanács úgy véli, hogy a kérelem az aarhusi rendelet 10. cikkében előírt határidő be nem tartása miatt is elfogadhatatlan.

Először is, a Tanács megjegyzi, hogy az AECCSC – állítása szerint – „ismerte a Tanács azon döntését, hogy 2023. március 22-én nem fogadja el a határozattervezetet” (a kérelem 20. pontja, nem hivatalos fordítás). Valójában a 2023. március 22-i dátum annak a napnak a dátuma, amikor a Tanács az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférésről szóló 1049/2001/EK rendeleten⁵ alapuló, egy adott dokumentumhoz való nyilvános hozzáférés iránti kérelem nyomán – amely a határozat el nem fogadásából feltételezett módon eredő joghatásoktól teljesen független, nagyon egyedi eljárást von maga után – az AECCSC kérelmére válaszul továbbította részére a tanácsi ülés jegyzőkönyvéhez csatolt kiegészítés másolatát⁶.

A kért dokumentumokhoz való hozzáférés tehát teljesen különálló eljárás, amelynek keretében a Tanács teljesítette az 1049/2001/EK rendelet szerinti kötelezettségét. Ez nem ér fel az aarhusi rendelet értelmében vett kihirdetéssel vagy közléssel.

⁵ [EUR-Lex - 32001R1049 - HU - EUR-Lex \(europa.eu\)](#), HL L 145., 2001.5.31., 43. o.

⁶ 15877/1/22/ADD REV 1.

Másodszor, és a fenti gondolatmenettel összhangban, a Tanácsot nem terhelte olyan kötelezettség, hogy a tanácsi határozattervezetnek az IB Tanács 2022. december 8–9-i ülésén való el nem fogadását ugyanúgy kihirdesse vagy közölje, mintha elfogadta volna a határozatot. A Tanács hangsúlyozza, hogy a szavazás eredményei nyilvánosak voltak az IB Tanács 2022. december 8–9-i ülésének végén. Úgy kell tekinteni, hogy a tanácsi határozattervezet el nem fogadása az említett időponttól kezdve vált nyilvánossá, mivel a szavazás eredménye nyilvánosan hozzáférhető volt és sajtóközlemény útján is megjelent, azon túlmenően, hogy a sajtókonferenciák még aznap közzétételre kerültek a Tanács honlapján⁷.

Ezenfelül az AECCSC által képviselt értelmezés ellentétes lenne az aarhusi rendeletnek az Aarhusi Egyezmény fényében értelmezett szellemével, vagyis azzal a céllal, hogy hatékony, védő célzatú garanciákat nyújtson a civil társadalom és a nyilvánosság tagjai számára a tekintetben, hogy környezeti ügyekben a meghatározott határidőkön belül élhessenek az igazságszolgáltatáshoz való jogukkal.

Összegezve, a Tanács ismételten hangsúlyozza, hogy a tanácsi határozat el nem fogadása 2022. december 9-étől kezdve nyilvános volt. A Tanács ezért azon a véleményen van, hogy amennyiben az említett napon elfogadásra került volna egy jogi aktus – ami nem történt meg –, a 10. cikkben meghatározott határidő ettől a naptól indult volna. Következésképpen a felülvizsgálat iránti kérelem határideje 2023. február 3-án lejárt. A kérelem 2023. május 17-i benyújtásakor az aarhusi rendelet 10. cikke szerinti határidő már lejárt.

Ennélfogva a kérelmet ezen az alapon is elfogadhatatlannak kell nyilvánítani.

⁷ [Sajtókonferencia \(Belügyek\) – 2. rész \(europa.eu\)](#): Vít RAKUŠAN-nak, a Cseh Köztársaság első miniszterelnök-helyettesének és belügyminiszterének nyilatkozata a Bel- és Igazságügyi Tanács (Belügyek) 2022. december 8-i, brüsszeli ülését követő sajtókonferencián.

[Sajtókonferencia \(Belügyek\) – 3. rész \(europa.eu\)](#): Ylva JOHANSSON belügyi biztos nyilatkozata a Bel- és Igazságügyi Tanács (Belügyek) 2022. december 8-i, brüsszeli ülését követő sajtókonferencián.

[Bel- és Igazságügyi Tanács – Consilium \(europa.eu\)](#): a Tanács honlapján a Bel- és Igazságügyi Tanács (Belügyek) 2022. december 8-i, brüsszeli ülését követően közzétett anyag.

(iii) Az AECCSC nem felel meg az aarhusi rendelet 11. cikke (1) bekezdésének b), c) és d) pontjában meghatározott követelményeknek

Az aarhusi rendelet 11. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A nem kormányzati szervezet akkor jogosult a 10. cikkel összhangban belső felülvizsgálat iránti kérelem benyújtására, ha:

- a) a tagállam nemzeti joga vagy joggyakorlata szerint független, nonprofit jogi személy;
- b) elsődleges kinyilvánított célja a környezetvédelemnek a környezetvédelmi jog értelmében való támogatása;
- c) két évnél hosszabb ideje létezik, és aktívan a b) pontban említett cél érdekében folytat tevékenységet;
- d) a belső felülvizsgálat iránti kérelem tárgya céljai és tevékenysége körébe tartozik. [...]”

A Tanács nem vitatja azt a tényt, hogy az AECCSC az egyik tagállam nemzeti joga vagy joggyakorlata szerinti független nonprofit jogi személy. A Tanács azonban úgy véli, hogy az AECCSC nem felel meg a 11. cikk b), c) és d) pontjában meghatározott feltételeknek, mégpedig az alábbi pontokban ismertetett okokból.

Először is, az AECCSC nem felel meg a 11. cikk (1) bekezdésének b) pontjában meghatározott azon követelménynek, mely szerint a nem kormányzati szervezet „elsődleges kinyilvánított célja a környezetvédelemnek a környezetvédelmi jog értelmében való támogatása”.

Az Egyesület a Tiszta Energiáért és az Éghajlatváltozás elleni Küzdelemért alapszabálya⁸ „Az egyesület célja és elérni kívánt célkitűzései” (nem hivatalos fordítás) című II. fejezetének 4. cikke kiemeli, hogy az „egyesület célja Romániában/Európában a környezet, az energia és az infrastruktúra területén megvalósuló innovatív technológiai megoldások és tevékenységek támogatása és fejlesztése, az innováció és az együttműködés előmozdítása, valamint szakértelem biztosítása a tiszta energia, a környezet és az éghajlatváltozás területén. Emellett támogatja és előmozdítja a környezetvédelmi jogszabályoknak megfelelő, releváns helyi, regionális és nemzeti szintű beruházásokat, valamint megfelelő tanulmányokat és jelentéseket készít” (nem hivatalos fordítás).

⁸ 10689/23, a kérelem 2. melléklete.

Az Egyesület a Tiszta Energiáért és az Éghajlatváltozás elleni Küzdelemért alapszabályának 5. cikke a következőkről rendelkezik:

„Az egyesület által elérni kívánt célkitűzések, valamint megvalósításuk fő módjai a következők:

- a) **innovatív megoldások és tiszta technológiák** előmozdítása **minden gazdasági területen** Romániában és az Európai Unióban;*
- b) **a versenyképesség és a gazdasági fejlődés** növelése kutatás, ismeretek és innováció alapján;*
- c) az erőforrások hatékony és fenntartható felhasználásának előmozdítása;*
- d) a fenntartható gazdasági növekedés előmozdítása a karbonszegény gazdaság és a versenyképes ipar felé való határozott elmozdulás révén;*
- e) az energiahatékonyság javítása, valamint a megújuló és nem hagyományos energiaforrások kiaknázása;*

[...]” (utólagos kiemelés, nem hivatalos fordítás).

A Tanács megjegyzi, hogy az egyesület által elérni kívánt elsődleges célkitűzés pusztán gazdasági és kereskedelmi jellegű, és a környezetvédelmi jognak jobban megfelelő új energiaforrások népszerűsítését célzó kezdeményezések támogatására irányul. Amint azt az egyesület alapszabálya világosan kimondja, az egyesület által elérni kívánt célkitűzések a növekedésen, a versenyképességen és a szóban forgó növekvő ágazat kereskedelmi érdekein alapulnak. Jóllehet az egyesület alapszabálya valóban említ környezeti célkitűzéseket, de azok csak járulékos és másodlagos jellegűek. Következésképpen nem helytálló az a kijelentés, hogy *„az egyesület elsődleges kinyilvánított célja a környezetvédelemnek a környezetvédelmi jog értelmében való támogatása”*. Az AECCSC által benyújtott valamennyi dokumentum és melléklet kizárólag azt támasztja alá, hogy az egyesület által elérni kívánt célkitűzés *„az új energiaforrások előmozdítása”*, nem pedig az, hogy valóban a környezet védelmét célzó kezdeményezéseket tegyen és tevékenységeket végezzen.

Ezenkívül az AECCSC által kialakított partnerségek megerősíteni látszanak a Tanács azon álláspontját, hogy az egyesület elsősorban gazdasági és kereskedelmi vonatkozású célokat követ. Az egyesület ugyanis egyértelműen feltünteti, hogy közel áll egy „lobbiszervezetnek” minősíthető szervezethez, nevezetesen a *Federația Asociațiilor Companiilor de Utilități din Energie*-hez („a közművállalatok egyesületeinek szövetsége”) (a továbbiakban: ACUE), amely „a hatóságokkal és az üzleti szereplőkkel párbeszédet folytató olyan aktív partnerként” azonosítja magát, amely „javaslatok és megoldások révén hozzájárul a jogalkotás javításához, valamint az energiaágazat fejlesztésére és korszerűsítésére vonatkozó optimális keret kialakításához, beleértve a munkaügyi kapcsolatokat és a munkakörülményeket is. Az ACUE tagjai több mint 22 500 energetikai szakembert képviselnek, akiknek a tevékenysége minden romániai otthon és vállalat kényelméhez hozzájárul”⁹ (nem hivatalos fordítás).

Egy 2023. május 31-i bejegyzésben az AECCSC Facebook-oldala hivatkozik az ACUE által közzétett cikkekre, az alábbi szöveg kíséretében: „Az AECCSC és az ACUE partnerségben hajt végre egy olyan projektet, amelynek célja, hogy a nagyközönséget olyan, legjobbnak minősülő megoldások alkalmazására ösztönözze, amelyek biztosítják az energiamagasságot, de kisebb erőforrás-felhasználás mellett”¹⁰ (nem hivatalos fordítás).

A két szervezet által közösen végrehajtott tervet a következőképpen ismertetik: „A projektterv 10 olyan rendezvényt foglal magában, amelyeket a háztartási fogyasztók, a közintézmények, valamint – az elosztóhálózatokba hatékonyan integrálható – megújuló energiaforrásokból származó energia előállítása iránt érdeklődők számára tartanak; ezekhez a rendezvényekhez olyan tájékoztató kampányok kapcsolódnak, amelyek az energiapiaciarlással kapcsolatos tudatosságra, valamint a fogyasztásnak az energiamagasság csorbulása nélküli csökkentését célzó kézenfekvő megoldásokra összpontosítanak”¹¹ (nem hivatalos fordítás).

⁹ [About us - Acue.](#)

¹⁰ Lásd a <https://www.facebook.com/AECCSC/> és a https://www.acue.ro/acue-lanseaza-proiectul-eficienta-energetica-pentru-case-cladiri-si-retele-inteligente-cu-finantare-de-la-innovation-norway/?fbclid=IwAR1KmPjfgm0zMysz5iMGnQk9gnL_HPiR8JZGFtin8Sq80bcut-yl49TOdDg_aem_AfaF12r0XNpTpCzp47PPfqXDQdGyDZaf3d47DVFg6JPmNwmQDUUpGnd3Hyg97VqS_V1M weboldalakat, valamint a B.1. mellékletet.

¹¹ [ACUE lansează proiectul Eficientă energetică pentru case, clădiri și rețele inteligente, cu finanțare de la Innovation Norway - Acue.](#)

A cikk azt is kimondja, hogy „az ACUE reprezentatív munkáltatói szövetség a villamosenergia-, olaj- és gázágazatban, valamint az energiacélú bányászat ágazatában, amely a villamosenergia- és földgáztermelés, -elosztás, és -ellátás, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatások területén tevékenykedő jelentős vállalatok érdekeit képviseli. Az ACUE 23 vállalatot képvisel az energiaágazatban, amelyek összesen 22 500 munkavállalót foglalkoztatnak, és amelyek éves összforgalma meghaladja az 5,5 milliárd eurót. Az ACUE-tagok által 2018–2022-ben eszközölt beruházások összértéke meghaladta a 13,5 milliárd lejt” (nem hivatalos fordítás).

Az AECCSC-t a cikk az alábbi kontextusban említi: „Az Egyesület a Tiszta Energiáért és az Éghajlatváltozás elleni Küzdelemért olyan szervezet, amelynek célja a fenntartható és környezetbarát gazdaságra való intelligens regionális átállás elősegítése. A partnerség hozzá fog járulni a klímasemleges gazdaságra való fenntartható átállást biztosító új technológiák és innovatív megoldások előmozdításához, valamint a nyilvánosság körében a tudatosság növeléséhez” (nem hivatalos fordítás).

Az ACUE honlapján¹² felsorolt tagok többsége olyan, az energiaágazatra szakosodott román vállalat, amely kizárólag földgázzal és villamos energiával foglalkozik (teljes egészében: E.ON ENERGIE ROMÂNIA SA, ENEL ENERGIE MUNTENIA SA, CEZ ROMANIA SA, E.ON ROUMANIE SRL, CEZ VANZARE SA, ENGIE ROMANIA SA, ENEL ROUMANIE SRL, GAZ EST SA VASLUI, ENEL ENERGIE SA, ELECTRICA FURNIZARE SA).

Másodszor, az AECCSC nem felel meg a 11. cikk (1) bekezdésének c) pontjában foglalt azon kritériumnak, amely szerint a szervezetnek két évnél hosszabb ideje kell léteznie, és aktívan a b) pontban említett cél érdekében kell tevékenységet folytatnia. A kérelem és annak mellékletei alapján az AECCSC hangsúlyozza, hogy 2021. február 26-án jogi személyiséget szerzett és nyilvántartásba vették (a kérelem 14. pontja). A Tanács már kifejtette, hogy a belső felülvizsgálat kérelmezésének határideje 2023. február 3. volt. Ha az AECCSC a határidőn belül járt volna el, nem tudta volna igazolni, hogy megfelel az aarhusi rendelet 11. cikke (1) bekezdésének c) pontjában foglalt kritériumnak, mivel ezen időpontban még nem létezett több mint két éve.

¹² [ACUE FSC - Acue.](#)

A Tanács megjegyzi továbbá, hogy az AECCSC által benyújtott információk alapján nem állapítható meg, hogy a szervezet pontosan mikor kezdte meg működését.

Harmadszor, az AECCSC nem felel meg a 11. cikk (1) bekezdésének d) pontjában foglalt azon követelménynek, amely szerint a belső felülvizsgálat iránti kérelem tárgyának a nem kormányzati szervezet céljai és tevékenysége körébe kell tartoznia. Ahogy azt fentebb kifejtettük, az AECCSC célja és tevékenységei az innovatív energetikai megoldások előmozdításához kapcsolódnak, ami gazdasági és kereskedelmi jellegre utal. Következésképpen egyértelmű, hogy a kérelem tárgya nem tartozik az AECCSC céljai és tevékenysége körébe.

Ezért az AECCSC által benyújtott dokumentumok alapján, az aarhusi rendelettel összhangban a Tanács arra a következtetésre jutott, hogy az AECCSC nem igazolta, hogy elsődleges kinyilvánított célja a környezetvédelemnek a környezetvédelmi jog értelmében való előmozdítása, hogy már több mint két éve létezik és aktívan az említett cél érdekében folytat tevékenységet, valamint hogy a belső felülvizsgálat iránti kérelem tárgya a szervezet céljai és tevékenységei körébe tartozik.

3. Konklúzió

A fentiek fényében a Tanács megállapítja, hogy:

- (i) a tanácsi határozat el nem fogadása nem minősül az aarhusi rendelet szerinti „igazgatási aktusnak” vagy „igazgatási mulasztásnak”;
- (ii) a kérelmet az aarhusi rendelet 10. cikkében előírt határidőn túl nyújtották be;
- (iii) az AECCSC nem felel meg az aarhusi rendelet 11. cikke (1) bekezdésének b), c) és d) pontjában előírt követelményeknek.

A Tanács úgy véli, hogy a kérelem elfogadhatatlan.

A MELLÉKLETEK JEGYZÉKE

MELLÉKLET	LEÍRÁS	A HIVATKOZÁS HELYE
B.1	Az AECCSC azon Facebook-oldalának képernyőképe, amely hivatkozik az ACUE által közzétett cikkekre, az alábbi szöveg kíséretében: „Az AECCSC és az ACUE partnerségben hajt végre egy olyan projektet, amelynek célja, hogy a nagyközönséget olyan, legjobbnak minősülő megoldások alkalmazására ösztönözze, amelyek biztosítják az energiakomfortot, de kisebb erőforrás-felhasználás mellett” (nem hivatalos fordítás). Asociația pentru Energie Curată și Combaterea Schimbărilor Climatice Facebook https://www.acue.ro/acue-lanseaza-proiectul-eficienta-energetica-pentru-case-cladiri-si-retele-inteligente-cu-finantare-de-la-innovation-norway/?fbclid=IwAR1KmPjfgm0zMysz5iMGnQk9gnL_HPiR8JZGFtin8Sq80bcut-yl49TOdDg_aem_AfaF12r0XNpTpCzp47PPfqXDQdGyDZaf3d47DVFg6JPmNwmQDUUpGnd3Hyg97VqS_V1M	14. o., 10. lábjegyzet